

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Minden előfizető a „Nemzeti Baleset“ Biztosító Részvénytársaságnál baleset ellen, halál vagy rokkantság esetére 2000—2000 koronára van biztosítva. Ezen kedvezmény csak is az eredeti árban rendelt előfizetőknek szól.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

VII. ker., Károly-körút 9. szám.

de intézendők az előfizetések, legzélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak

a regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 frt 50 kr.

HUMOROS REGÉNY.

(16. folytatás és vége.)

A MILLIÓS BABA.

VIII. A síralomházban.

Írta: **Tölgyessy Mihály.**

Végre így szólt
keserűen:

— Ugy látom, én ott fölösleges vagyok! Meg aztán ön sem veszi komolyan igéretét!

— Hát édes fiam, én most is azt mondom, hogy szívesen odaadom a lányomat! Ha közted és ama vad felség között kell választanom, mégis csak inkább tefeléd hajlik a szívem. Hanem hát úgy gyanitom, hogy gazda nélkül csináltuk a számadást.

John Bill arca oly sápadt volt, mint a viasz, fénylő szeme elborult, alakja meggörnyedt s ha nem szégyelte volna, úgy tudott volna sírni, mint a gyermek.

Plumb megszánta őt s így szólt:

— Nem kell búsulni, John Bill. Eszem

ECCE HOMO.

ágában sincs abban a vad országban valami udvari tisztséget vállalni. Jobb nekünk itthon. Elmegyünk s hazahozzuk azt a leányt. Ha aztán meg tudod nyerni a szívét, legyen a keze is a tied!

John Bill csak félig tudott megvigasztalódni. — E pillanatban rémitő vetélyszenv tombolt benne ama vad ország uralkodója iránt.

— Megölöm! — mormogta maga elé böszülten és félelmesen csikorgatta fogait.

Plumb meghallotta e szókat, s így szólt figyelmeztetőleg:

— No, no, John Bill! Nem szabad hirtelenkedni. Azokban a fekete országokban még száz emberélet sem sokkal több a semminél! Ha észreveszik, hogy va-

lamiben sántikálsz, egyszerűen leszedik a fejbőrödet és kiakasztják a kunyhó ajtaja fölé szélkakasnak! Vagy az is megtörténhetik, hogy elevenen megsütnek és megesznek. Ép azért azt mondom: többet észszel, mint erővel.

A két hajóból álló flotilla elindult. Elöl ment a jól felfegyverzett hadihajó, ezt követte a karesu „Lili“, mely kijavitva és ujonnan befestve szebb volt, mint valaha.

Az ut fáradalmait nem érdemes leírni. Nem történt velük semmi különös! Egy kis vihart állottak ki, ennyi volt az egész.

Sokáig bolyongtak, míg végre hat heti hajózás és rémitő sok unatkozás után végre Yoku-hau-tihau szigethez értek.

A két hajó megjelenté óriási feltűnést keltett. A bennszülöttek ilyet még sohasem láttak.

A szultán már várta leendő apósát s a hajók megérkeztenek hírére azonnal egy disz küldöttséget küldött eléje.

Plumb Tamás illő kísérettel partra szállott. A gondos szultán, miután rezidenciája jó messze volt, mindjárt diszesen felszerszámozott öszvéreket is küldött a várva-várt vendégnek és kíséretének.

Másféle alkalmatosság nem állván rendelkezésre, a társaság felült a türelmes öszvérekre és ezek hátán vonult be Yoku-hau-tihau mindenható uralkodójának birodalmi szék- és fővárosába, mely vagy kétszáz kunyhóból állott.

Lili kitörő örömmel futott atyja elé.

A viszontlátás örömét emberi toll sem képes ecsetelni.

Lili végre kibontakozva atyjának karjai közül, észrevette a szomoru John Billt és neki is kezét nyújtá.

— Nagyon örülök, hogy eljött! — mondá. — Higyje el, sokszor gondoltam önre.

John Bill éledezni kezdett. Szétnézve ebben a nyomorult székvárosban, hihetetlennek tartotta, hogy „Lili“ itt akarjon királyné lenni.

Mr. Plumb is szétnézett.

— Már itt aligha maradunk meg! — mondá halkan.

Szultán ő felsége fényes „palotájában“ fogadta az érkezőket. Esetlen egy épület volt ez, de mr. Plumb még sohasem látott annyi drágakövet egy rákáson, mint itt.

De azért valamennyi drágakőnél mégis csak többre becsülte leányát.

John Bill is körülbelül így gondolkodott s nem tudott betelni Lili nézésével, kinek arca jócskán

megkomolyodott és a titkos bánat észrevehető nyomain viselte magán.

A szultán rögtön alkirályyá nevezte ki Plumb Tamást, John Billt fiának vélte s mint jövődöbéli sógorát kormányzói méltóságra emelte.

Aztán megkezdődtek az udvari ünnepélyek, melyek haditánczokból és fülsiketítő üvöltözésekből állottak.

Befejezésül a szultán vagy kétszáz embernek le szeretete volna üttetni a fejét, ezt azonban Lili meggátolta.

Hátra volt még a legérdekesebb pont: a menyegző!

De mikép fogják ezt kikerülni? Lili alig várta, hogy szabaduljon innét és titkon összebeszölt atyjával és John Billel.

Az udvari ünnepélyekbe pótpont gyanánt felvették a hajók megtekintését is. — Lili már előbb kifejezte fejedelmi vőlegénye előtt ama kívánságát, hogy még egyszer látni szeretné a hófehér hajót, melyen oly sok szép kellemes napot töltött.

A bennszülöttek ne adj' isten, hogy fel mertek volna menni a hajókra, miknek kéménye oly félelmesen füstölgött.

Lili a fehér hajó fedélzetén térdre borulva örömkönyekben tört ki s felkiáltott:

— Hála neked nagy isten, csakhogy egyszer itt vagyok!

A két hajó kapitányának ajakáról egyszerre felharsant a vezényszó:

— Indulj!

A hadihajó vaktöltéssel ágyusortüzet adott. Az irtózatos bömbölés hallatára a parton ácsorgó bennszülöttek rémületükben úgy elfutottak, hogy hazáig meg sem állottak.

A rémhír hallatára a szultán fegyveresnek élén a tengerhez sietett, de már akkor a hajóknak csak a távoli füstjét látta.

Mondjunk-e még többet?

A flotilla szerencsésen hazaért. — Lili titkon már azelőtt is vonzódott John Billhez, s az utóbb történeteket megtudva, szívesen nyújtotta neki kezét.

Mr. Plumb rájuk adta atyai áldását és csak ennyit mondott John Billnek:

— Fiam, tartsd szem előtt, hogy az egyenes ut a legjobb. A gyémántokat add át Erdevingnek! Legyen boldog velük! Elég szép milliós babát kapsz így is, te himpellér, te! Aztán jól megbecsüljétek ám egymást!

A fiatalok egymáséi lettek és még most is élnek, ha meg nem haltak.

Amióta...

*Amióta az enyém lettél te,
Én hűszívű, édes angyalom,
A boldogság verőfényes napja
Ragyog végig életútamon!*

*Mily egyedül, elhagyatva éltem,
Amíg léged nem ismertelek!...
Bántott szívem titkos epedése,
Mint őszi fát kavargó szelek.*

*Epedtem, mint lombos tölgyek ágán
Párja után gerlicze eped;
Szerelemnek örökfényű napja
Hevítette árva szívemet.*

*Mikor szemed ragyogó sugára
Átvillámlott életem zord egén,
Ajakad egy édes mosolyára
Mindjárt milyen boldog lettem én!*

*Sírigtartó, hű szerelmi érzet
Töltötte be szívem teérted;
Borús ködén sivár életemnek
A boldogság napja átfénylött.*

*És ezután gyakran találkozánk:
Fényes nappal a szerelmes hold.
Minden szavad epedő szívemnek
Egy-egy édes gyógybalzsama volt.*

*Megáldott a szerelem istene:
Enyém lettél, édes angyalom,
És azóta boldogság szép napja
Ragyog végig életútamon!*

Szini Péter.

A SORS JÁTEKA.

— Életkép. —

Irta: *Kritsa Róza.*

(2. folyt.)

Amde keserűen kellett tapasztalnia, hogy a reményesillaga hasonló a csalfa délibábhhoz... A férjnek kiszemelt ifjak a költséges vacsorákat, drága borokat, amelyeket asztalánál elköltöttek, azáltal igyekeztek visszafizetni, hogy a szép Margitkának derűre-borura udvarolgattak. Kérőül azonban egy sem lépett föl. Valószínűleg a Halmayné leendő anyóskodása miatt rettentek vissza...

Eközben lassacskán teltek az évek és Margitkából: Margit lett...

Halmayné csüggettség szállva meg a sikertelen férjvadászat miatt, azt a haditervet eszelte ki, hogy a legbiztosabban célhoz vezető ut — leányát mielőbb főköttő alá juttatni — az lesz, ha elküldi őt a szomszédvárosban lakó rokonaihoz nyaralni.

Elmenetele előtt Margitot üdvös jó tanácsokkal halmozá el arra nézve, hogy miként és hogyan viselkedjék a házasulandó ifjakkal szemben. És erősen lelkére kötötte, hogy a kereskedő ifjak — mint hozzá nem méltó egyének — udvarlásait magától távol tartani igyekezzék.

Erre Margit ingerülten felelt:

— Tudd meg mama, hogy te leszel oka, ha vén leánynak maradok!

— Ilyent mondani, te hálátlan rossz leány! — méltatlankodott anyja, — ezt érdemlem tőled, aki miatt még álmaim sem nyugodtak. Fél éjszakákat töltök ébren, tépelődve afölött, hogy mi módon tudnálak a boldogság révpartjához juttatni!... Természetesen egy hozzád illő uricsaládból való ifju felől gondolkozom.

— Hidd el mama, hogy a kereskedő ifjakkal hamarabb lehetne célhoz érni.

— Ah, szégyeld magad!... És bele tudnál törődni a szatócséletbe? Te, a Bérczi százados és rétháti Gáborffi Margit unokája?... Nem, ezt komolyan nem értheted!

— De mama, miért vagy olyan nagy megvetéssel a kereskedők iránt, hisz azok olyan kedves jó emberek. Aztán nagyobb kényelemben tartják nejeiket, mint a hivatalnokok. Elegáns kocsijuk, gyönyörű lovaik vannak, amelyeket a hivatalnokok gyakran kölcsönkérnek. S ha látnád...

— No, elég már! — szakította félbe indulatosan Halmayné, — mert Istenemre: torkig vagyok azokkal az urhatnám szatócsokkal!... Megmondtam százszor is és most utoljára mondom, hogy kereskedőhöz nem adlak!

* * *

Előre megállapított terv szerint: Margit felváltva, hol egyik, hol másik rokonánál üldögélt.

Először nagyszülőihez ment, ahonnan néhány hét múlva (miután csak katonatisztek látogatták a nyugalomba vonult százados házáat, akik a kaucazió hiánya miatt, Margitra nézve nem valának párthi képesek) egy erdészné nagynénje házához távozott, ahol sokkal kecsgetetőbb kilátások mutatkoztak...

E nagynéni még csak a harminczes években járt, a kinek a fő gyönyörűségét képezte: folyton vig társaság között lehetni. A mulatságokról soha el nem maradt és házánál vendég vendéget ért.

Miután előzetesen Halmayné től levél által értesült a Margit vendégszereplését illető czél felől s mert Margitot igen nagyon szerette: minden lehető elkövetett egy előnyös párthi megfogására. Azonban legnagyobb sajnálatára: a horgon már-már megakadt halak mindig kisiklottak a hálóból...

Innen, utolsó sakkhuzásra, egy ügyvéd nagybácsi vendégszeretetét vette igénybe Margit, akinek széles ismeretségi köre folytán, remélte az óhajtott czél elérését. De mintha csak átok lett volna a esinos szép leányon: a nagybácsi s neje általi közreműködést nem koronázta siker...

Valószínűleg azok a sokszor meg-„aggszüz“-ezett, „élemedett kisasszony“-ozott leányok könnyjei hatoltak fel az éghez!...

Eleg az hozzá, hogy Halmayné mély elkeseledésére leánya a hosszú nyaralásból reményvesztetten tért haza...

Születésének 24-ik évfordulóján Margit így szólt anyjához:

— Még egy évig várok s akkor — zárdába fogok vonulni.

Ez elkeseledett szavai után pár hó múlva esinos fiatal hivatalnok jött a városkába: joggyakor-noknak a járásbirósághoz.

A főszolgabíróné szívében a remény csillaga újra világolni kezdett.

* * *

Egy kora reggel Halmayné, a szomszédjukban lakó Hegyesi ügyvédné annyira felingerelte, hogy egész nap dult-fult mérgében.

Az ebédre hazatérő főszolgabíró, aki irtózással volt eltelve a csete-paték iránt, már a második fogásnál annyira jóllakottan érzé magát, hogy helyéről felugorva, gyors léptekkel az utca felé tartott.

Margit még az ebédhez sem jött elő szobájából, hová mindjárt a Hegyesiné eltávozása után zárkózott: busongani szétfoslott ábrándképei fölött...

A konyha alkalmazottjai: a szakácsnő és szolgáló remegve tértek ki a haragos asszony utjából, azon félelmükben, hogy a heves gesztikuláció közben ő nagysága finom kezei közeli érintkezésbe

előbb kinevezik!... Édes jó leányom, most már egymásé lehetek!... Margit, jer csak be, hogy halljad az örömhirt!...

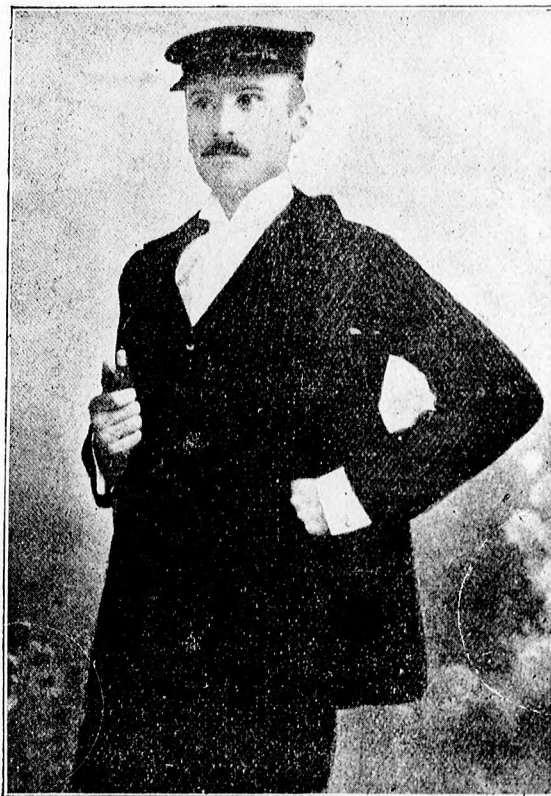
(Vége következik.)

A műérzék fejlesztése és a művészi képzés.

— Irta: Kovács Samu. — (2. folyt.)

Most is, látva a többi nemzetek előrehaladottságát, arra ébredünk, hogy a művészetek terén el vagyunk maradva, hogy csak nagyon kevés azoknak a száma, kik fejlett műérzékkel bírnak. Ennek oka felől is tapogatódtunk s arra az eredményre jutottunk, hogy ezen minél előbb segíteni kell. Erre vezethető vissza a miniszter említett rendelete és azon körülmény, hogy a nagy társadalom is foglalkozik a művészi képzés eszméjével.

Szegeden képzőművészeti egyesület van alakulófélben,

STEFÁNIA FŐHERCZEGNÉ ÉS LÓNYAY ELEMÉR GRÓF.

találандnak jönni egészségtől duzzadó arczaikkal... E napon mindenben hibát talált ő nagysága.

Miután Halmayné nagyon ingerlékeny véru asszonyság vala, a legkevésbé sem lehet csodálkozni azon, hogy a Hegyesiné látogatása, illetőleg az általa közölt hírek egyike miatt, a legnagyobb mertékben felboszankodott...

Mondom: csak az egyik hir miatt, mert a másik, amelyet az ügyvédné előbb hozott tudomására, igen nagy örömré gerjeszté... Hegyesiné előbb azt a hirlapi közleményt ujságolta, hogy az igazságügyminiszter Lászlófi Sándor márosvásárhelyi járásbírósi jegyzőt a szászrégeni járásbíróshoz albirónak nevezte ki.

Ennek hallatára Hegyesiné nyakába borult s össze-vissza csókolgatá, miközben örömtelt hangon kiabálta:

— Te, kedves, drága asszony, milyen örömet szerzél nekem!... Jaj az a Lászlófi! derék jó ember!... Mindig is mondtam Margitnak, hogy mi-

melynek alapszabálytervezete az egyesület működését a következőleg állapítja meg:

- a) műtárlatokat rendez;
- b) műtermékeket vásárol, elad és kisorsol, valamint vásárlásokat közvetít;
- c) a szegedi képtárt fejleszti;
- d) felolvasásokat tart, illetőleg rendez;
- e) tehetséges fiatal művészeket segít;
- f) általában mindent megtesz a képzőművészet emelésére.

Ehhez hasonlóan más vidéki városokban is alakulnak ilyen egyesületek, melyeknek célja a hazai művészet továbbfejlesztése és vidéki muzeumok létesítése.

A művészetnek, különösen pedig a képzőművészetnek a legfontosabb szolgálatot teszi az iskolában a rajzolás. El sem lehet képzelni, milyen nagy a képző hatása ennek az egy tárgynak is, mennyire kihat az a gyermek egész lényére, irányítja izlését és finomítja műérzékét.

Milyen esetlen, milyen ügyetlen a gyermek a rajzolás megkezdésének első időszakában! A hatéves gyermek a tanító által felrajzolt egyenes vonalú mintákat sem képes még utánozni, az

ablakot ajtónak, a széket asztalnak rajzolja. S mennyire átalakul az évek folyamán! A tanító tapintatos vezetése mellett a növendék mind több-több kedvet kap a rajzolásra s pár év elteltével belőle valóságos tehetség csillog ki.

Hogy milyen módszer használatbavétele mellett lehet ilyen sikert elérni, az nem ezen téma keretébe tartozik. Bizzuk azt csak rajzprofesszorainkra, kik teljes odaadással és ügyszeretettel tesznek hivatásuknak eleget. Magától értetődik, hogy a rajztanárnak kontárnak lennie nem szabad, tárgyát tökéletesen kell ismernie, mert az, hogy ő biztos kézzel, határozott vonásokkal végzi el a gyermekek előtt levő rajzot, a növendéksereg előtt imponál és tiszteletet gerjeszt.

Ha a lerajzolnivalót csak elébe tesszük a gyermeknek és a figyelemreméltó dolgokat elő nem soroljuk, akkor meddő munkát végzünk, mely gyümölcsözővé sohasem lesz; ha azonban minden egyes feladatnál felsoroljuk az azon tapasztalt kellemes összhangot, mely azt széppé teszi, ha töviről-hegyére megmagyarázzuk, hogy melyik színárnyalat, melyik nevezetesebb vonás milyen okból szerepel a rajzon, vagy festményen, akkor egészen más hatást érünk el, mert azon kezdem, hogy sokan a szépet addig fel nem tudják fedezni, míg figyelmüket rá nem irányítjuk.

A kevésbé művelt rendszerint a műveltebb érzékű itéletéhez alkalmazkodik s szépnek vagy nem-szépnek aszerint tart valamit, a milyennek azt a művelt érzékű megítélte.

Mennyi izlésről és finom érzékről tesz tanúságot egy szépen kiállított rajz. A rajzolásnál igen helyénvaló volna a gyakori versenyek rendezése, mert akkor egyre-másra törtetnének a jutalom elnyerésére s ennek folyamán a közizlés jókora mértékben gyarapodnék.

Volt alkalmam több iskolának a rajzban és festészetben elért eredményét megsejtelni és mondhatom, hogy mindazon iskoláknál, hol a növendékek a rajzban, festészetben, ehhez véve természetesen a zenét is, kedvező eredményt mutattak fel, ugyanazok a többi tantárgyakban is a legjobb előmenetelt tanúsították. Ezzel korántsem akarom azt mondani, hogy ez mindenesetre vonatkozik, de tény, hogy csak kevés kivétel van.

A másik tapasztalatom az volt, hogy rendszerint azon iskolák mutattak feltűnőbb eredményt a művészeti tárgyakból, melyeknek tanítói és tanárai maguk is művészek e téren. Ezen általánosítás alul is van kivétel, mert lehet valakinek igen jó módszere, jól és eredményesen tudhat tanítani, anélkül, hogy ő maga művész volna.

Az ének és zene, mint művészeti tárgy, szintén nagyban hozzájárul a műérzék fejlesztéséhez és a tulajdonképpen épeni művészi képzéshez. Erről majd részletesebben szólunk.

Ime, elősoroltam röviden, hogy mennyiben járul hozzá napjainkban az iskola a műérzék fejlesztéséhez, melyből határozottan kiviláglik, hogy a magunk elé kitzótt hazafias, nemes célt csakis az iskolák útján fogjuk megvalósíthatni, miért is önként az a követelmény lép előtérbe, hogy adjunk meg minden lehető eszközt az iskolának, mely célja és hivatása igaz betöltéséhez megkivántatik.

Sajnos, ebben a tekintetben még nagyon el vagyunk maradva, a tanárok működési köre az iskolára szorítkozik s csak nagy ritkán van alkalmunk a tanítottakat a valóságban is bemutatni.

Miután az egyes tantárgyak hatását a művészeti oktatás szempontjából már megvilágítottuk, lássuk már most az egyes művészeti ágakat külön-külön.

Az építészet. Ez a művészet első foka, sokan nem is tekintik ezt művészetnek, mert nagy tömeggel, nagy anyaggal dolgozik. — Van is valami benne, mert a legszebben felépített ház szépművészeti szempontból zérus volna, ha a többi művészet segítségére nem menne. Ugyan bizony, mit mutatna a magyar királyi Operaház Budapestben, ha a szobrász és festő a maga remekalkotásaival hozzá nem járult volna annak szépítéséhez. — Előbbi esetben egy nagy, kívül-belül rideg házat kaptunk volna, míg utóbbi esetben valósággal a művészet remekévé avatták.

Az építészet téren a hajdani görögöket illeti az első hely. A görög építést átvették a rómaiak, de azért minden alkotásukon megvan a saját vonásuk is, pl. a rómaiak színháza, cirkusza eredeti alkotást is mutatnak. Templomi építkezésük is sok önállóságot mutat; éghajlati okokból rendszerint kicsire szabták, mert nem akartak sokan egybegyülni zárt helyiségbe. Különösen kiténtek a fürdők építésében.

Vajha iskoláink odafejlődnének már, hogy épületeinket a tanuló ifjuság szemléletileg is tanulmányozná tanáraik vezetése mellett, ne csak az iskolapadban a könyvekből. Milyen más szemmel néznék egyik-másik köz- vagy magánépületünket, ha azt alkalmilag növendékeinknek megmutatnók, azon modort, melyben építették, megmagyaráznók.

Ez azonban csak akkor lesz elérhető, ha a rideg paragrafus-tól, mely szerint a tanítási órák a legpontosabban betartandók, eltérünk, hogy az iskolában tanítottakat a gyakorlatban is bemutatassuk. Hazánkban sok építészeti remekmű van, azokat sorra

A KARMELETA-TEMLOM.

kellene járni és tanulmányozni, ez azonban jelen viszonyaink közepette csak hiú álom, megvalósulása még a boldog jövő titka.

A szobrászat. Egy fokkal tökéletesebb az építészetnél a szobrászat, mert kisebb térre szorul és kevesebb anyagra van szüksége. Itt valóságos tökéletességre emelkedik a legfinomabb kidolgozás, az idomok kidomborodása által pedig valóságos mozgás látszik. Igen sok kifogástalanul sikerült alkotást lehet a szobrászat terén találni; ily tökéletességre pedig azért emelkedett, mert alaposan tanulmányozták az anatómiát. Magyar szobraink között sok szép, de sok nem sikerült is található. Nem a legsikerültebb alkotás például a báró Eötvös József szobra, melyet ha oldalról tekintünk, olyannak látszik, mintha egyik lába a másiktól nőtt volna ki.

Gróf Széchényi István szobra is disztelen, csak egy zsák hiányzik még róla, úgy tele van a keze. A disztelenséget emelik az alakok nagysága is. A szemlélőtől vagy magasabbra kellett volna elhelyezni őket, hogy ezáltal a valóságnak megfelelően látszassanak, vagy pedig kisebb méretben kellett volna elkészíteni.

A szoborműveknél hiányzik a szem; ujabban kivájják a helyét, hogy sötét ür maradjon. A görög szobrok vaknak látszanak. Élénken kifejezik az eszmét, a cselekvést, nagybecsűek voltak minden időben. Egyiptom, Assyria. Média, Amerika stb. óslakói is alkottak szoborműveket.

Első volt a görög szobor; ott lép fel először az ember szobor alakjában mint érző, élő lény. Egytől azonban nem tudnak menekülni: a bonczani chablonszerű görög orrtól, mely megtörés nélkül fut le; a másik a mell és a hasizmok alkotása; ez is egyforma mindegyiknél, a test részei közti arányosság azért tökéletesen megvan.

(Folytatása következik.)

A sebednek nem lesz írja.

*Szomjas lélek, ifjú lelkem,
Miért szálltál oly magasra
Ábrándimmal, vágyaimmal
Ismeretlen csillagokra?*

*Üdvért esdel, ürmöt iszol,
De fönnymaradsz s tovább szövöd
Álmod legszebb virágiból
Ködbe burkolt, titkos jövőd.*

*Ha megtöri szárnyaidat
Száz csalódás ezer kinja,
S te a földre hullasz alá:
A sebednek nem lesz írja!*

M. Nagy Idus.

Eltemetett ábránd.

(Elbeszélés.)

(Vége.)

— Irta: *Varga Ilonka.* —

Anyira elfogta a keserűség a szívét, hogy nem tudta visszatartani a szemébe tolokodó könnyet. Oh, hisz neki is megvoltak szive ábrándai.

Nem is olyan régen, csak egy pár évvel ezelőtt, mikor még édesapja jegyző volt ama kis faluban, hová szive-lelke vágyott, milyen boldog volt.

Most már csak álomként tűnt fel előtte a nagy gyümölcsös kert, virágos rét, a kis ér, a füzes,

igen, a füzes, e kedves emlékü hely, itt időzött legszívesebben, rendesen ott találkozott ő vele.

Milyen édes visszaemlékezés.

Ragyogó nyári reggel, édes balzsamos levegő, a szomoru füzek lombján átszillanó napsugár, a susogó nádtenger, a kis ér szélén felfutó folyondárral.

Néhol oly keskenyen folyik az ér, mégsem mer átgázolni.

— Nézze csak Géza, mennyi a virág ott tul.

— Jöjjön, szedjük le.

— Nem merek átmenni.

— Átviszem én!

— Félek.

— Ne féljen. Ölelje át a nyakam szorosán, mindjárt a parton leszünk.

És átfutottak. Mennyi töméntelen szarkaláb-virág, de mennyi kéken hullámzik a rét, ha a játszi szellő szárnyaival érinti.

— Nini itt egy piros virág! Vajjon mi lehet a neve? Még ilyet nem láttam. Itt van, magának adom. Milyen nagy csiga! Szeretném, ha kidugná szarvát. Csendesesen legyen, mindjárt kicsalom.

Csiga-biga gyere ki;

Ég a házad ide ki.

— Édes kicsi Eszterke — ragadta meg a kis kezét a kékszemű szőke gyerek — én magát szeretem.

A fehér homlok rózsaszínű lett; kihullott az ujjacskáik közül a csiga, ott akadt meg a bogáncs szuros virága közt.

— Géza, maga bolondos.

A fiu ábrándos hangon folytatá:

— Igen, Eszterke, én szeretem. Meg fog-e engem várni, lesz-e az én feleségem? — Nem olyan soká végzek én már — egy pár év az egész, s akkor majd eljövök magáért.

A kis kéz az övében maradt, de a kis piros ajk szóltan maradt, s a nagy barna szempár nem mert föltekinteni.

Egy kis tarka gyík futott el lábai mellett — izgó-mozgó farkinczáját nézte — míg el nem tűnt egy nagylapu levél mögött.

— Látja Eszterke, hisz' nem olyan soká kell várakoznia. Haza jövök, mint meglett ember. Itt fogunk lakni, itt a mi kis falunkban. Megveszem az öreg Ede bácsi esinos sárga házát, tudja, akinek a kertjében azok a pompás tearózsák virulnak, meg azok a tarka, pirossárga ökörszem virágok, amelyek olyan szépek, de illatjuk nincs.

Nagy tölgyfa van a ház tövében, mennyi, de mennyi madár fészkel rajta. Meg az a kedves borostyánnal befutott lugas, amely télen is elevenzöld, hát még nyáron milyen szép, milyen hűvös.

No, ugye, ugye, hogy meg fog várni?

A leány zavart volt, de azért boldogság ömlött el arcán. Édes zenét susogott fülében a szellő, meg az a tengernyi sok virágillat.

— Igen, meg fogom várni, hisz' szeretem.

És várt, várt, még most is vár.

Azóta már bizonyosan végzett, tanulmányait befejezte. Amióta otthagyták a kis falut, nem hal-

lott róla semmit. Pedig milyen nagyon szereti még most is, nem tudja elfelejteni.

Vajjon ő gondol-e reá? Emlékébe van-e igérete?

Hátha még eljön, hátha?... Eh soha, soha, minek is erről ábrándozni.

Igaza van nénjének, a szerencsét nem szabad magától eldobnia, a kínálkozó alkalmat meg kell ragadni. A szív itt nem játszik szerepet, az csak hadd szenvedjen, hadd kinlódjon, majd meggyógyul egyszer.

Rányomta keskeny hideg kezét forró homlokára, s oly jólesett neki, hogy egy kicsit lehütötte.

Okos leány lesz, anyja, testvérei jólétéért feláldozza szivét, az ábrándokat eltemeti azokkal az édes szép, kék szemekkel együtt örökre.

Hirtelen elhatározással lépett az öreg asszony elé s mondá:

— Belátom, néném, hogy igazad van, — le fogom csitítani szivem szavát, férjhezmegyek ahhoz az emberhez.

Szavai után egy mély sóhaj szakadt fel kebléből, s úgy érezte, hogy megkönnyebbült bele a szive.

I n t é s .

*Légy szerény, mint az ibolya!
Ne légy szőke imádója!
Mert igazán nem szeret ő,
Csak a barna hű szerető.*

*Légy ártatlan, mint gyöngyvirág!
Úgy szeret az egész világ...
S ha az egész világ szeret:
Találsz barnát is eleget!*

Ifj. Gáspár Pál.

ÉLETEMBŐL.

Irta: Dr. Thermidor.

Egy különös történetet akarok elmondani, ami nem esik meg mindenkin és mindennap. Talán mulatságos is lesz. Azonban előre kérlek benneteket, nyájas olvasóim, ha mulatságos is lesz, ne nevésetek rajta. Kérlek, ne mosolyogjatok e történeten. Ha kellene is nevetetek, tartsátok magatokat vissza és tegyétek a zsebkendőt a szájra, mert ha kaczagást hallok sirnom kell. A nevetés hangjaira felujálnak a régi szomorú emlékek, a kielégítetlen vágyakról, titkos epekedésekről. Elöttem áll az az imádott szírné, az a csábos kép, az az utólérhetetlen ideál, amely úgy befészkelte magát szivembe, hogy egy rövidke pillanatra sem hagyja el. — Ha komoly arcokat látok magam körül, úgy rémlik előttem, mintha fátyolozottabb, halványabb körvonalakban mutatkozna a kísértő kép. A nevetés hangjaira azonban lerázza magáról a leplet és ezerszerre szebb, csábítóbb alakban kaczag elém, s ekkor én fájdalmat érzek, mondhatatlan, mérhetetlen fájdalmat. Szívem összeszorul, lelkem vonaglik a kintől. Azt hiszem, hogy meg kell örülnöm kétségbeesésemben. Azért, nyájas olvasóim! Ha szokatlan, furcsa, mulatságos is e történet, ne nevésetek rajta! Az égre kérlek benneteket, ne nevésetek, ne nevésetek!!!

* * *

Az Y... fürdőhelyen voltunk együtt. Remek szép teremtés volt. Parancsoló imperátori alak, büszke, mondhatni elbizakodott fejhordozással. Arca a legtökéletesebb női szépség. Tiszta, derült

homlok, finoman ivergett szemöldök, pompásan ragyogó szemek, amelyekből életkedv és vidámság sugárzott ki. Ami azonban a legvonzóbbá tette, az az ő kedves, üde kaczagása volt, amely úgy hangzott, mint valamilyen kis ezüst csengetyű. Ha e kis ezüst csengetyű csilingelni kezdett, akkor a szeráfok zenéjének is el kellett hallgatnia.

Megvallom, rossz stratégia vagyok, hamar legyőztem magam. De én istenem! hol lehetne találni egy olyan hadvezért, aki nem hódol meg ilyen fegyverek előtt?

Csendes nyári éjszaka volt, amidőn együtt sétáltunk a tó partján. A csillagok ezrei mosolyogtak le az égboltról és a hold beezüstözte a fenyőfák koronáját; a virágok illatoztak kábitóan, szívámoritóan.

Egyedül voltunk.

Remegő hangon szólottam: „Marie, én szeretem kegyedet Marie, legyen a feleségem!”

Homéri kacaj. Azok az ezüst csengők úgy csilingeltek hogy azt hittem, szivemnek kell megrepednie. Mit éreztem, mit szenvedtem akkor! Hogyan vonaglott bennem minden izomszál a kintől. S vajjon, gondolt-e arra az a leány, hogy örökre elnevette az én életem boldogságát?

* * *

Ez időtől kezdve nem szenvedhetem a kaczagást. Ha nevetni hallok, akkor az ő emléke ujúl meg szivemben s ilyenkor csak siratni tudom boldogtalanságomat. Komoly, szomorú arcokat kell felkeresnem, ha felejteni akarok; tragoediákhoz kell mennem, ha fel akarok vidulni.

És most, kedves olvasóim, mondjátok meg: nem furcsa egy história ez? Nem kell-e mosolyogni rajta?

Hanem az égre kérlek, ne kaczagjatok, ne nevésetek!

Talán sikerül komolyoknak maradnotok. Gondoljátok el, hogy milyen szerencsétlen vagyok!

GONDOLATOK.

A férfiak azt csodálják, akit szeretnek, a nők azt szeretik, akit csodálnak.

*

A mennyország két csók közt terül el.

*

A becsület a kapu, mely a boldogságba vezet.

*

A női kegy legnagyobb bece abban rejlik, hogy küzdenünk kell érte; ha önként kínálja magát, hasonlít az útszéli kavicsához, melyért nem érdemes lehajolni.

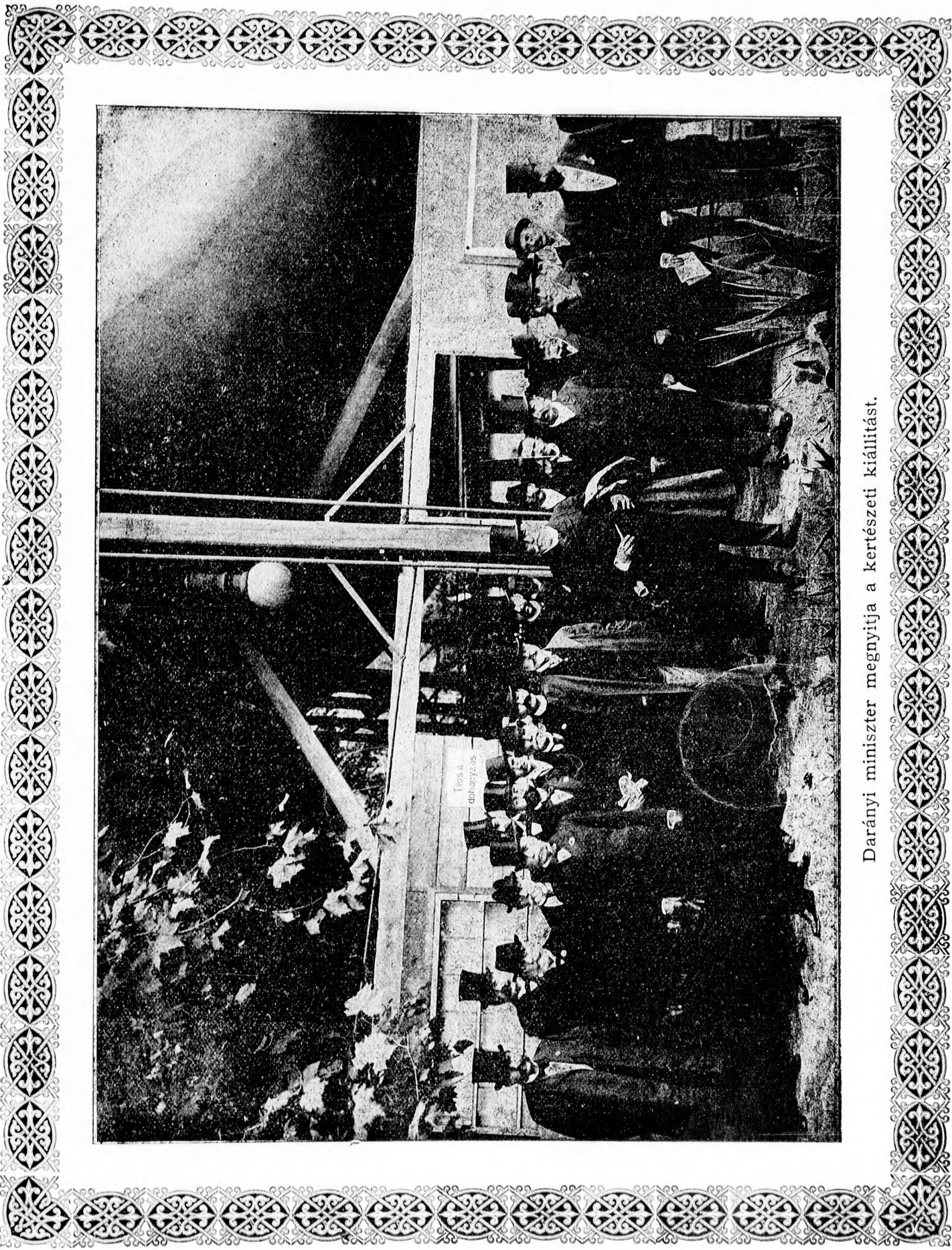
Kaposmérői Mérey Oszkár.

Emléksorok.

*Mit emlegessem én a rózsát,
A csillagot, vagy a tavaszt?
Hogy szépet mondjak, nem kell épen
Rímekben felsorolni azt!
Hogy ifjú vagy, és én is ifjú
S elöttünk még egy élet áll,
Amelynek nyitja s újulása
Egy titkos, szép időre vár;
Hogy én szeretni tudlak téged,
És hogy te megtűrsz engemet:
Ezeknél többet mért kívánjak?
És mért kutassak szebbeket?*

Dézi Sándor.

Darányi miniszter megnyíja a kertészeti kiállítást.

Czudar nóta.

*Czudar nótát füttyörész a fergeteg,
De meg is vert az Úristen leveled!
Te miattad viselem a nagy átkot,
Te miattad átkozom a világot.*

*Mért nem vészelt el a szemem világa,
Mért is néztem égő szemed poklába;
Nem üldözne a vármegye most engem,
Nem is lenne rablógylkos a nevem.*

*Hollómadár búsan károg felettem,
Bitófára visz engem a szerelem;
Bitófa lesz bűnös testem fejfája,
Bár kötnének téged is fel reája!*

Alkonyodik ...

*Alkonyodik, kél az esti
Csillag,
Szőke leány barna legényt
Sirat;
Halvány arcán le-lepereg
Könyje,
Árva szíve úgy össze van
Törve!*

*Szőke kislány sohse búsulj
Érte,
Ügysem lennél soha boldog
Véle;
Leszek én majd helyette a
Párod,
Isten bizony, soha meg nem
Bánod!*

Szendrői Holozsnyay Cyrill.

CSALÓDÁSOK.

Irta: *Boy-Ed Ida.*

(2. folyt.)

Teréz most felállott. Az emlékezet felidőzte
pir még mindig ott ragyogott arcán, s Erik
kénytelen volt bevallani magának, hogy e
nő szép, s még szebbnek tűnt fel, midőn fájdalom
és örömvegyülékelt kifejező mosolylyal folytatá:

„Igen sokat mondunk egymásnak; sokkal
többet, mint amennyit a régi barátok is közölni
szoktak egymással. No, de most vessünk leplet a
multra, ne szóljunk többé arról egy szót sem. S
ezzel önként jobbát nyujtá Eriknek azzal a bizal-
mas melegséggel, melylyel jóbarátok szoktak egy-
másnak kezet adni, s így szólt: — az öt perc-
ből, melyet önnél szándékoztam tölteni, egy óra lett,
s társalgónóm, ki lent kocsimban várakozik reám,
azóta meg is fagyhatott. Minthogy pedig ön a feltett
kérdésekre kimentő választ adni jelenleg nem tud,
kérem, irjon barátjának, s adjon neki kérdésre
feleletet.“

Erik szorosán tartotta Teréz kezét s úgy érzé,
hogy valami csapás fogja érni, ha e puha kezet
elbocsátja.

„Kegyed távozni akar? Nem, azt nem enged-
hetem meg. Kegyed nem is ismeri még városunkat,
pedig sok nevezetessége van, meg kell ismerni azokat,
ha megengedi én kalauza leszek. A kegyed kedves
hangja a magával meghasonlott embert ismét vissza-
adhatja önmagának.“

„Legyen, még elhalasztom utazásomat hol-
napig, de műtermét most elhagyom.“

„De legalább egy tekintetre méltatni fogja
festményeimet.“

Teréz nem felelt, hanem végigjárta a műtermet
Erikkel, meg-megállva egy-egy kép előtt s esodál-
kozásának adva a művészi alkotások felett kife-
jezést.

„Kinek az arczképe ez?“ — kérdé Teréz egy
női arczkép előtt megállva.

„Ez egy gazdag bankár neje.“

„Mily szép arcz és mily hideg, mintha szív
nem is lakoznék e szép testben.“

„Ez Petra“ — szólt ismét a festő gunyos mo-
solylyal, — tudva azt, hogy Teréz tudni fogja
Wildhausetól, ki az a Petra.

Teréz egy szót sem szólott, Eriknek e hall-
gatás oly jólesett, hogy hálás tekintetet vetett
Terézzre.

„Nemde, ön eljön szállásomra a „Holdba“ s
velem fog ebédelni?“ — kérdé Teréz.

„Köszönöm szives meghívását, ott leszek öt
órákor; és holnap kalauzolni fogom kegyedet.“

„Igen!“

Midőn kezet fogtak, kérdőleg néztek egymásra,
mintha azt akarnák kérdezni egymástól: „lehetséges
az, hogy mi eddig nem ismertük egymást?“

Erik a kocsiig kísérte Terézt s ott e szóval
„öt órákor“ bucsut vett.

A kocsi elrobogott. „Kisasszony“ — szólt
Teréz — „most kegyedet a szállásra viszem, készít-
sen ki nekem egy öltözetet, én még kissé kocsikázom,
s ha hazajövök, felöltözöm az ebédhez.“

„Melyik öltönyt készítem ki, a feketét vagy
a kékét?“ — kérdé a kisasszony.

Teréz egy percig gondolkozott, aztán mondá:
a kékét.

Amint a kisasszony kiszállott a kocsiából, Teréz
odaszólt a kocsishoz, hogy hajtson ki a városból a
mezőre. A hotel kapusa esodálkozva hallotta e pa-
ranesot, hogy egy idegen nő, ahelyett, hogy a várost
nézné meg, kihajtat a mezőre.

De Teréz szükségét érezte annak, hogy a sza-
badba juthasson. Erősen betakarva magát köpenyébe
ült a nyitott hintóban, s a hideg novemberi lég
jótékonyan hatott reá. Szemei lángban égtek. Ajakán
gyöngéd mosoly ült. Ugy érzé, mintha kedélye egé-
szén nyugodt volna, a multnak emléke nem látszott
többé bántani őt, s a jövő nem keltett aggodalmat
keblében. Azt a nyomást, mely hónapok óta keblén
ült, egyszerre eltűnni érezte. „Csak arra volt szük-
ségem, hogy mindent elmondjak“ — szólt magában —
s hálásan gondolt Erikre, ki oly gyorsan s oly
kiméletesen adott erre alkalmat. „Elutazom Fló-
renczbe“, füzte gondolatait Teréz s önkéntelen Erik
jutott eszébe, aki bizonyára sok jó tanácsosal fogja
őt ellátni Flórencz művészetének megtekintésére
nézve. Szinte örült, hogy elutazását holnapra ha-
lasztá, hogy még ma társaloghat azzal a férfivel,
kit oly előzékenynek talált ...

Már félőtre volt, mikor Teréz a hotelba vissza-
tért. A kisasszony segélyével gyorsan öltözött s öt
perczel előtt, midőn Erik belépett, teljesen ké-
szen volt.

Amint Erik belépett, Teréz érezte, hogy arczába szökik a vér. Miért pirul, miért reszket, midőn az a férfi áll előtte, kit csak pár óra óta ismer? Mily sajtáságos és mily bosszantó e pir, mert Erik bizonyára észrevette azt. És ha nem vette észre, miért vette le tekintetét róla és miért hadar össze engedelem kérést, azért, hogy talán elkésett, s nem a pontos időre érkezett.

(Folytatása következik.)

A MAGYAR FAUST.

— Irta: **Tóth Béla.** —

IV.

— Pista megállj, mert mindjárt megüt a hetvenhét láncos mennykő! rákiált a mi tudákosunk a kocsisára. A kocsis meg is állott. És, ime, a lovak előtt csak fél lépésnyire esett le a tüzes istennyila.

V.

Egy deák hozzá megy egy időben, s kezd neki valami titkos dolgról beszélni.

— Nem értem, mit beszélt domine, mond rá a tudákos. Szóljon világosabban, mikor esett a dolog?

— Tegnap éjjelben és tegnapelőtt ugyanakkor, felelt a deák.

— Ki hirdette a praelectiót?

— A rendes apparitor. Éjszaka 12 órakor minden házba bekiáltott: Clarissimus Dominus Hatvani praelectionem instituet.

— Mit gondoltak akkor magok, domine?

— Nem tudom. Hihetően, hogy semmit sem. Olyan álmosak voltunk, hogy. Hanem mégis felkeltünk, azt gondolván, hogy valami különös dolgot fog professor ur profiteálni.

— Nos, nos . . . ?

— Kevés idő múlván tiszteletes professor uram is feljött a hosszú fekete kaputban (a fogásra mutat) és praelegált.

— Én nem praelegáltam, mert már egy hete, hogy az ágyból fel sem keltem.

— De hát kiesoda praelegált?

— Hát valami rossz lélek, *zaczodáciuor*.

— Mi is ugyanúgy gyanítottuk. És most professor ur tanácsáért esedezem az egész gradus nevében.

— Jöjjön hozzám félóra múlva, akkor megmondom, mitévők legyenek.

A deák elment.

A mi tudákosunk mély gondolatba merült.

Alig kezdte éjfél tájban hirdetni a praelectiót az apparitor, amidőn a deákok, várakozással teljes lévén, az auditoriumba összegyűltek. Jön csakhamar a *ψευδο*-Hatvani épen azon fekete kaputban, amelyben eddig látták. A deákok az auditoriumnak már azelőtt hamuval behintett padimentumán kecskenyomokat láttak. Mindjárt rákezdték: „Erős várunk nekünk az Isten”. . . Az auditorium megrendült.

— Köszönjétek! . . . mert ha ezt a praelectiót elvégeztem volna: az enyéim lettetek volna mindnyájan! S mint a kutya fogait csikorgatván, a *zaczodáciuor* ezzel az ablakon kilepült.

VI.

Ismeri a jóféle olvasó azt a vastag embert, a ki az ablakon könyököl? Nem? Azon csodálkozom. Ő nagy hazafi, mert csupa patriotizmusból hat font húst, s hat itze bort fogyaszt el. Ő nagy szent, mert annyira irtózik a bűntől, hogy egyebet sem csinál, hanem asztaltól, a hol neki rendes lakása van, az ágyáig, vagy néha az ablakig csak elballag és onnét vissza. Ő nagy apostol; mert a ki az ablaka alatt elmegy, rákiált és térit-

geti. Egy szóval veres barát. Pater Vaniloquens. Hallják csak, mit beszél a mi tudákosunknak.

— Clarissime! Megálljon kend egy szóra. Kend haereticus ugy-e? A mi tudákosunk egy gúnyoló tekintetet vetvén reá, hallgat.

— No micsoda insolens ember kend, clarissime! Én kendnek javát akarom. Miért nem felel kend? Tán hibázik kendnek valami, ugy-e

— Azt nem tudom; hanem azt tudom, hogy atyaságnak hibázik; s mindjárt is fogok róla tenni.

Morgott valamit s balkezével a barát felé intett.

Ő atyasága elbámult; soká bámult az ablakon a mi tudákosunk után, míg végre szemei elől elvesztette. Megunván a bámulást, be akarta húzni az ablakon kidugott fejét, de nem tudta, mert a szárvai, melyek ez alatt tudta nélkül nőttek, be nem eresztették.

VII.

M. J. egy épen olyan együgyű, mint gazdag ember, megy a mi tudákosunkhoz.

— Tiszteletes professor uram! Egy igen nagy bajomban fáradozom: Ha meghallgat: én, a mi telik tőlem, szívesen szolgállok. Nagy baj, csak hogy én oka nem vagyok.

— Mi baja kelmednek?

— Az, hogy a feleségem ma egy hete meghalt.

— Már barátom, azt fel nem támaszthatom.

— Nem is kell. Azt ne eselekedje. Eleget gyötrött életemben; hadd nyugodjék már szegény. Most is az fáj a lelkemnek, hogy holta után bánt.

— Hogy-hogy?

— Úgy, hogy a lelke feljár. Az éjszaka is az egész házat felzavarta. Már az egész világ tudja; ugy szégyellem, hogy . . .

— Már most mit akar kelmed?

— Tiszteletes uramat kérem szépen; tudom, hogy tud a a lelkeknek parancsolni. Itt 200 tallér számára. Igaz ugyan, hogy makaes egy lélek, az én boldogult galambom, az Isten nyugoszsza meg, tudom lesz baja vele; ámbár egyébiránt Marcziné komámasszony azt mondja, hogy a szép szónak mindig engedett egész életében, és azzal nagyon sokra lehetett venni. Ha eltiltja tiszteletes professor uram a házamtól: bizony megszolgálom.

— Értem. A többi az én dolgom. Hallja kigyelmed, erről egy szót sem többet senkinek.

— Értem. Néma legyenek, mint a lovam.

Közeltett az éjjel, midőn a mi tudákosunk egy fekete köpenyeget kifordítva magára veszen, a cegléd-utczai temetőbe ballagott, s a M. J.-né sírhalmát felkeresi. Ördögös imádságot mondott és ugyanott várat kerített vesszejével. A vár közepére maga leült s várta az éjtelt. Űt az óra . . . Tizenkettő. — Nagy zúgó szél támad egyszerre. A mi tudákosunk mindenfelé vizsgálódott, de semmi legkisebbet sem vett észre. Hát egyszer megjelenik egy csupa köpedelem állattünemény. Először hasonlított egy sárkány kigyóhoz; azután olyan lett, mint egy lúdlábu fekete kutya, végre pedig egy veres vaddisznó, a sirt rőfögve. Láttá a mi tudákosunk, mint tőr vasorával egy lyukat, mint húzza ki agyarával a bolttestet a sírből, mint rázza azt meg nyakánál fogva, mint hullanak ki annak egyszerre csontjai a földre, mint búvik a bőribe és mint szalad egyenesen a városba, mint egy megtestesült kísértet. Kevés idő múlva a városban nagy zaj, „kisértet” kiállítás hallatik . . . A mi tudákosunk összeszedé a csontokat és ráült.

Ehol jön vissza, kibúvik a maskarából és keresi a csontokat a veres vaddisznó. Sok vizsgálódás után meglátja a tudákos, a csontokon esendesen ülni; nézi sokáig merően. Végre hozzá ballag és a várat megkerülvén, emberi nyelven kezd szólni hozzá a disznó.

— Ember, add ide a csontokat.

— Disznó, a csontok nálam nincsenek.

— Nyomorult halandó, tőled nagyobb tiszteletet érdemlek. A csontokat add ide, a melyeken ülsz.

— Engedje meg, disznó uram; nem illik az embertől ülőszékét elkérni.

— Pompásabb trónust adok azért neked.

— Sohase fáraszd magad.

— Ne tréfálg velem. Hatalmam nagy, bosszuállásom rettentés. Add ide a csontokat.

— Majd gondolkozom róla.

— Minden perczentés igen drága neked. Egyszóval, akarod-e a csontokat általadni vagy sem?

— Úgy érzem magamban, mintha nem akarnám.

— Reszkess haragomtól!

Ekkor egy éktelen sivitást tesz a veres vaddisznó. Minden kigondolható és ki nem gondolható discordiák voltak abban, utálatos torkának pokolbeli lármái. S ime számos tüzes bikák bömbölése hallatott egyszerre napnyugot felől, kik iszonyu dühösséggel szaladtak a várnak. Majd oroszlánok, tigrisek, medvék és farkasok, de csupa tűzből, rohannak a mi tudákosunkra, de ő fel sem vette ezeket, mert tudta, hogy a várba egyik sem mer belépni.

Látván azért a veres vaddisznó, hogy a mi tudákosunk nem szándékozik megijedni, más eszközt vett elő. — Egy rőfögésre minden eltűnt.

— Te sokat tudsz, — mond a tudákos.

— Hogy én sokat tudok, az igaz s tehetek: annál fogva remélem, hogy átalengeded a csontokat, ha én neked megígérem, hogy egész tehetséggel szolgálhatok rád.

— Arra nem vagyok érdemes.

— Te merész halandó, aki truczolsz az egész pokollal, szólj, beszélj, mit kívánsz?

— Jó éjszakát, mert én alhatnám, — s fejét könyökére lehajtja.

— Kérlek, ne halaszd el szerencsédet. Kérj akármit; parancsolj, minden meglesz.

— No alkudjunk hát.

— Mit kívánsz?

— Egy zsák kispénzt.

Egyszerre megvult.

— Itt van, úgy mond, parancsolatodra.

— Keress nekem akközt egy aranyat.

— Az nincs, hiszen kispénzt parancsoltál.

— No ha nincs, vidd el.

— Itt van ni!

S a kispénz közül kihuz egy aranyat a vaddisznó.

— Így hát nem mind kispénz van abban. Ugy nem kell.

— Ne tréfálg, kérlek, add ide a csontokat.

— Várákodd!

— Az ördög szerelmére kérlek! Az én óráim mindjárt kitélik... A csontokat.

Út az óra egyet. A föld megrendül és megnyílik. A veres vaddisznó fájdalmas rőfögéssel és visitással buvik a feneketlen

mélységbe. Ami tudákosunk egy kis gödröt ásván, a csontokat eltemeti, és nem jött többé fel a lélek.

(Folytatása következik.)

VOLT.

— REGÉNY. —

(29. folyt.)

Irta: Sudermann Hermann.

Magyarra átdolgozta: K. Beniczky Irma.

XVII.

és mivel Felicia éppen fölkelt és a sötét mellékszoba ajtajánál valamit keresett, Ulrikhoz hajolt és halkabban mondta:

— Miattam nem volt szükséges ezt a prédikációt megeresztened öregeském. Mellkasom elég széles és könyökeimet is tudom használni. — De itt nőről van szó.

— A feleségem?

— Ugy van. A feleséged. — Arra tekintettel kell lennünk. Az asszonyoknak egymás közt külön törvényeik vannak. — Nem szabad engednünk, hogy ferde állásba jusson.

Ulrik hallgatott. Őt mindig könnyen lehetett meggyőzni s így teljesen elismerte Leo aggodalmainak jogosultságát.

Felicia visszatért kedvesen és szerényen, mint ha az egész párbeszéd meztől gaz-

daság és gazdasági vegytan körül forgott volna, mihez a nők úgy sem értenek.

De midőn a férfiak folyton hallgattak, ő megszólalt — habozva és várakozva, mint olyan, aki biztosan tudja, hogy ostobaságot fog mondani.

— Bocsánat, de én csak azt hiszem: a világra kellene ugyszólván a felelőséget bízni.

— Miért? — Egyikök sem értette.

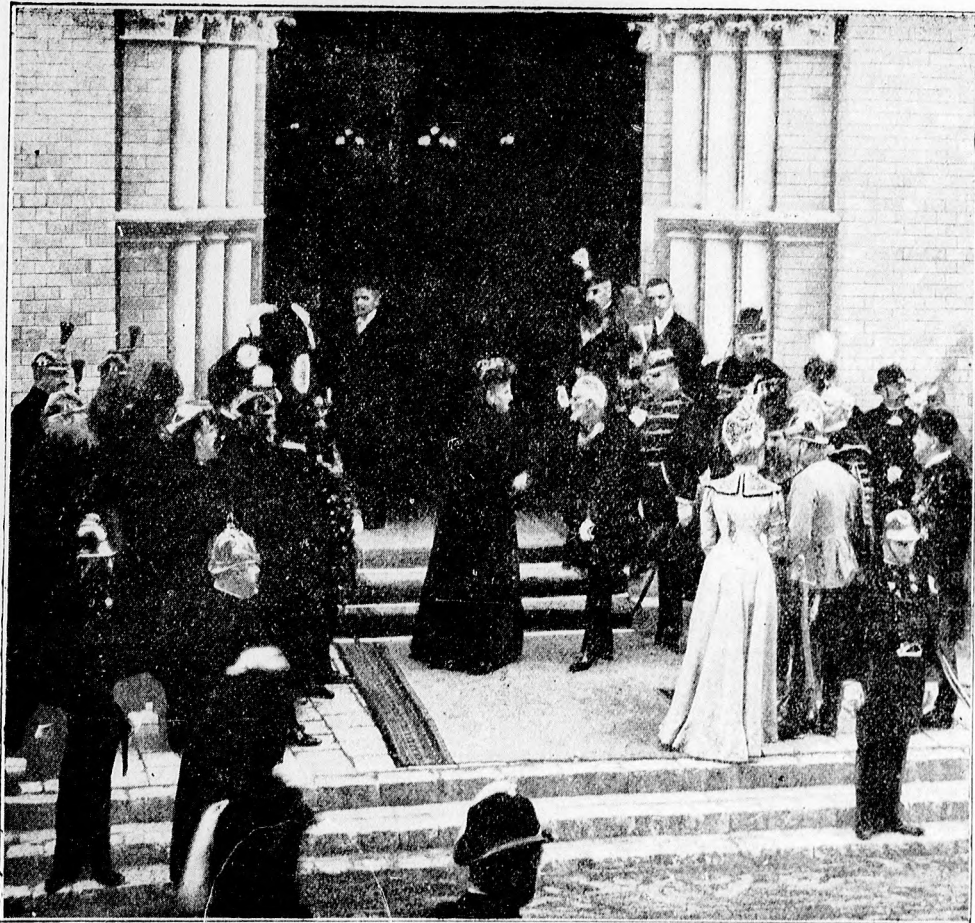
— Azért, hogy ti összejöttetek.

— Hogy lehetne az? — kérdezte Leo.

— Még nem tudom, de gondolkodni fogok rajta és majd értesítelek, Leo, ha valami módot találok.

Olyan bohókás fontosság volt beszédében, miszerint Ulrik megszabadító nevetésre fakadt és tréfás szánalommal kiáltott:

Felicia fölbigyesztette ajkait s mig Ulrik ügyetlenül czirógatta bodor fejét, hátra dült karjába,

MÁRIA JOZEFA FŐHERCEZGNÉ VÁRJA A KIRÁLYT.

szemeit behunyva. — Lángoló félénk pillantást vetett nejeire, aztán fölkel és a sötét mellékszobába ment, mintha tulságos boldogságával nem bírna.

Mindjárt ezután lágy, halk orgonahangok zöngtek Leo fülébe. A kellemes hangok édes, bőséges hullámváza által meglepetve hallgatódzott. Az előbb a zeneteremben ódon, rekedtes harmónium állt, melyen Ulrik gyakorolta magát.

— Mi az? — kérdezte Feliciától, ki munkáját összetette.

— Egy új orgonamű, melyet Ulrik Amerikából hozatott magának, — suttogott az. — Maradj itt s ne zavard őt... Bemegyek, mert ott kell lennem, ha a pedálhangokra szüksége lesz, — szereti, ha én huzom a fuvókat.

Nesztelenül bement, sarkig föltárva maga után az ajtó szárnyait. Pár pillanat múlva föllobbant a gyertyák lángja a szobában, melynek homályos mélyéből a titokteljes zöngemény áradt.

Idegenszerű hangszer előtt, mely pianinohoz hasonlított, csak hogy több lépcsőszerű emeletekben épült, ült Ulrik hangokba merülten. — Fejét hátrahajtotta s a szoba mennyezetére függesztette tekintetét.

Felicia, bő világos ruhájában, fényfelhőszerűen lengett a biborhomályos szobán át, nesztelenül tett egy hangjegyfüzetet a támaszra Ulrik elé. Hálásan bólintott, anélkül, hogy zavartatná magát. Aztán az átmenetet föltalálva, kezdte a darabot, melyet Felicia kiválasztott.

Leo jól ismerte. Scarlatti-féle mise volt, melyet Ulrik már azelőtt mindenkiféle szeretett.

Eszébe jutott Leonak, mennyit gonyolódott az ódivatu hangalakok fölött, az „énekekbe foglalt szentképek”-en, amint akkor mondani szokta, de midőn most évekig tartó kietlen kóborlás után a rég ismert, hamis hangokat hallotta, szíve hevesen, mélyen meghatva földobbant.

Könyeit elnyomva, az ajtó mögött álló székre vetette magát, szivarfüstbe burkolódott és elgondolkodott.

Ama talpig becsületes tervek, melyeket hazatérésekor koholt, most ugyan oda vannak. És Johannának igaza van, diadalmaskodhatik a vén házi pappal együtt. De végre az mitsem tesz — földolog Ulrik boldogsága... „Es ő mégis csak boldog?” — kérdezte magától ijedten, mert hirtelen kétely cikázta át agyát, kételkedett önmagában, Feliciában s minden jóban.

Az ajtó elé hajolt és elnyelte szemeivel, a mit látott.

Ha az nem boldogság, akkor nem is létezik boldogság a világon!

Ulrik mellett állt ő, kecesen, bájosan, karját gyöngéden hosszú, vékony nyaka köré fonva és

szerény figyelemmel követte a hangjegyeket, hogy a kellő pillanatban segélyére lehessen.

— A „vox humani-t!” — kérte Ulrik föltekintve rá. Felicia megragadta az egyik legetyű gombot, mely halk roppanással kiugrott. És Leo most mélyen megindulva hallotta egy emberi hangnak rezgő, panaszos zöngését, mely szívből fakadó esdekléssel égne emelkedik.

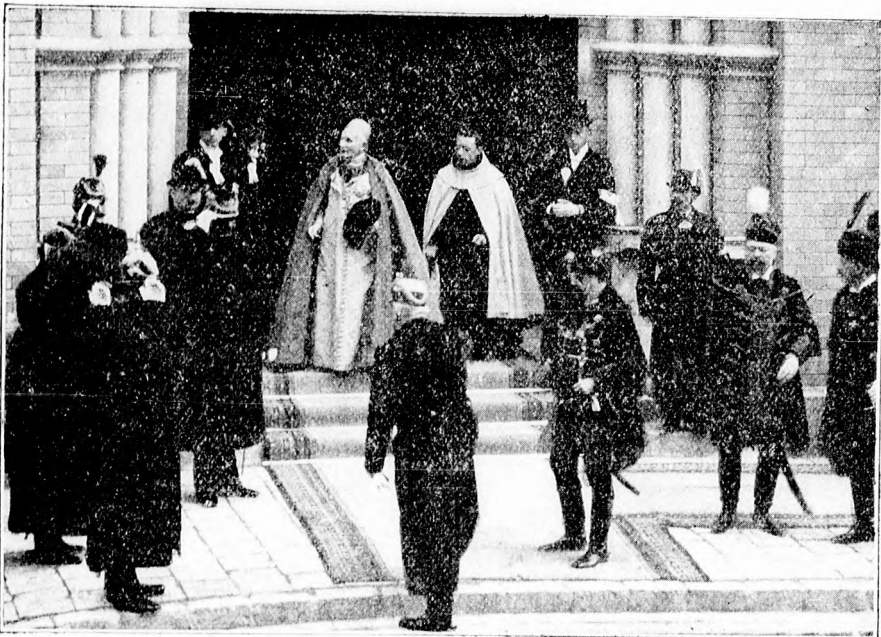
„Nem volt-e emberi, amit vétettem?” mintha azt kérdezné a hang: „Nem volt-e édes a bűn, melyért most lakolnom kell?”

Ekkor eszébe jutott régi jelszava: „Semmi bűnbánás!” — hangzott dörögve a mélységből.

Daczosan erőt vett magán.

Dehogy lakol — dehogy bűnhődik ő! — A titkolózásnak vége lesz — Ulrik boldog — Lizzie megszabadulva a régi gyötrelmekről, ébredő szeretettel fordul férjéhez. — *És ami volt — soha nem is létezett...*

— Leo, meg vagy elégedve velem? — szólalt meg e pillanatban egy szomoruan suttogó hang füle mellett, míg az illatfelhő elborította.

A-KIRÁLY ÉRKEZÉSE A KARMELETA-TEPLOM FELSZENTELÉSE ALKALMÁVAL.

Leo összereszt. Hirtelen harag szorongatta tarkát. Alig bírta fölháborodását annyira fékezni, hogy valami kemény gorombasággal ne illesse, ki bús mosolylyal, mint egy áldozat — feléje hajolt.

— Ha dicséretre van szükséged — felelt még elég gorombán; — akkor fordulj a férjedhez. Aztán fölkel, hogy elbucuzzék.

XVII.

Néhány nappal Leo ezen első titokban maradt

— látogatása után Stolt ő nagysága maga köré gyűjtötte híveit Stoltenhofba kedélyes ozsonnára.

Kletzingkék bejelentették magokat, s mivel a véletlen úgy akarta, hogy a két vértestiszt most az őszi gyakorlatok után nyolcnapra szabadságra hazajöhessen, eszerint — pedig a házigazda unszolására — néhány szomszéd családot is meghittak, hol felnőtt leányok és unokahugok voltak. Az a vén róka már egy év óta kerülgette Feliciát szemhunyorgatással, szimatolással, azt hitte, hogy így legkényelmesebben eltávolíthatja fiait, kik vetélytársai voltak.

A hölgyek letelepedtek a kis teremben melynek mérgezőld kárpitos falán híres versenylovak egész gyűjteménye paliszanderfa keretekben végig futott, míg a nagy bejárati csarnok, a ház büszkesége, faragott karzataival és a hatalmas, szarvasagancsokból készült csillárral az urak számára föntartatott.

Kletzingk Felicia bárónő, most egyszerű fekete selyemruhában, mely máskülönben kissé fesztelen keceit bájos háziasság színében föltüntette, a nagyon tisztos Szembriezkné nagysága jobbán ült, szinte elmerülve a terjedelmes, zöld plüssel behuzott

diszpamlagon, melytől azelőtt úgy irtózott, mint valami csapdától s tisztes részvétellel hallgatta a panaszkodásokat, melyekkel a hölgyek — valamennyi nagy gazdaság és háztartás vezetői — egymást elárasztották. Aranyszőke bodros feje, melynek göndör fürtjeit máskor felborzolta, a mennyire csak lehetett, ma simára volt fésülve és a szüziés, magas gallért szerényen övezte a vékony aranyláncz.

Az idény szerint gyümölcsbefőzésről folyt a társalgás.

Luboweni Neuhauszné ő nagysága czélszerűtlennek találta az új hűtőkészüléket, Kraszow báróné fáradt, de fölényes hangon az ellenkezőt állította, és az öreg Szembriezkiné, ki buzgón igyekezett a gonosz anyós szerepét betölteni, mióta fia a kis Pedemyl Metát nőül vette, dühösen meresztette szemeit mint egy héja, melyet ketreczében pálczával piszkálnak; mellette ült a szegény fiatal asszonyka, rettegő tisztelettel szorongatta vén kintője kezeit s vágyó mosolylyal sandított a fiatal leányok asztala felé, honnan örökre szümüzve volt.

Maga a háziasszony, keményen fölegyenesedve hatalmas magasságában, balról foglalt helyet Felicia mellett s míg nyájasan nézte, sandítva órködött s leste, vajjon a mellékszobában levő urak valamelyike nem cserél-e pillantásokat vele.

De még Stoltné sem talált ma az annyira gánésolt szép asszony magaviseletében kifogásolni valót. Mintegy elbűvölve a szellemes társalgás által ült ott, időközben mint tanulni vágyó tapasztalatlan gazdaasszony, kedves, félénk kérdéseket tett és csak néha futott végig téveteg pillantása a híres versenylovak során.

Senki sem vette észre ideges szorongatását, mely szinte göresösen összehuzta ujjait. Sokra merészkedett, s nagy dolognak kell bekövetkeznie a legközelebbi percekben.

A halevitzai hölgyeket önértőleg nem hitták meg. Minden környékbeli háziasszony tudta két év óta, hogy a Szellenthin-család nem találkozik Feliciával s így arra nem szabad alkalmat szolgáltatni harmadik helyen. Ezért csendesebben folyt a társalgás a fiatalok asztalánál, hol máskor Hertha mindig harezra kész nyelvecskéje volt a hangadó.

A fiatalabb urak közt is ma bizonytalan, szinte nyomott hangulat uralkodott. Felicia imádói bár eleget sürögtek-forogtak az ajtó előtt és bekandikáltak az ajtófüggöny redői mellől, egyikök számára sem volt, úgy mint azelőtt, egy titkos, meleg pillantása, egyetértő mosolya. Is mivel egyiköknek sem volt bátorsága ama, a kompótoknak szentelt helyiségbe behatolni, és így sokat el kellett hallgatniok, aminek magyarázatát sürgősnek gondolták. Mert hat hét óta egyikök sem létezik a világon Uhlenfelde szép urnője számára.

Összedugták fejeiket, s ama naiv tisztátlan mosolylyal, melylyel félig érett világfiak szívük törvényellenes vágyait kísérni szokták, halkkal beszélgettek.

A ház fiain kívül ott volt mindenek előtt a kerület két arszlánja: Krasszow Hansz és Oczen Frank.

Az első, barna, izmos 21 éves legény, egyszer három hónapig hallgatta — vagy nézte — az egyetemmet Bonnban, de midőn az első számlacsomó megérkezett, atyja őt rögtön hazahozta. Azóta

valami trónvesztett fejedelemnek képzelte magát, ki egykor csakugy dúskált a világ minden gyönyöreiben. Máskülönbén jó pajtás volt, bolondos ötletekkel és tréfákkal, a pinczérnök rajongtak érte hat mértföldnyi kerületben.

A másik, Otzen Frank azt kívánta, hogy komolyabban vegyék. — Rohamlépésben indult valamely követségi állás felé, de utközben megbukott a diplomata-vizsgálaton. Azóta otthon segített atyjának a gazdaságban, de fenntartotta magának a diplomatikus szüszavuságot, a francia szappant és az angol szabót. — Gunyolták bő nadrágja miatt, de irigyelték ama nagyvilági mázért, mely ráragadt.

Ott volt továbbá a fiatal Neuhausz ur, világos, szőke, jól megtermett ifju, vidéki divat szerint nagyon szük és nagyon világos öltözetben, nagy kék szemmel sima csinos arcában. Olyan ostoba volt, miszerint buskomorsággal vádolták, és ezért választotta őt Felicia bus hangulatok bizalmasának. — Ott volt még ezeken kívül Czellingen Benno, ki egyszer egymaga elfogyasztott egy nyolezad hektoliter bort egy üllő helyében, és Kleiszt Hansz, a kiről nincs semmi mondanivaló.

Ezeka fiatal urak képezték Felicia udvarló seregének színe, javát.

Miután egy darabig az ajtó körül ólálkodtak, várva, hogy az imádott hölgy segélyezni fogja vágyaikat, Stolt Lothar elkedvetlenedve azt indítványozta, minthogy ma semmire se lehet menni, jobb lesz, ha a kertbe mennek „matsch“-ra a papa új szerkezetű pisztolyaival.

Az öreg Stolt is, ki mint házigazda néha egy-egy tréfás szóval bemelegkedett a veszedelmes sarokba, föl hagyott az ostrommal s eszébe jutott, hogy Kletzing Ulriktól mint kedves szomszédjától tanácsot kért, mert egy drága félvér esikó veszedelmesen megbetegedett. Az istállók felé sietett, hol Ulrik néhány éltesebb urral várta.

S így a csarnok egészen üres lett.

Az ünnepélyes csendbe, mely az öregebb hölgyek körében uralkodott, hirtelen lecsapott a villám.

Az inas belépett a terembe s hangosan és körülmenyesen jelentette:

„Nagyságos Szellenthin Leo ur kéri a nagyságos asszonyt, engedje meg, hogy tiszteletét tegye.“

Siri csend állt be.

Minden szem Felicia felé fordult, ki mint egy kövé vált ijedtében s a háziasszonyra meresztette szemeit.

Ez roppant zavarba jött — Leot elutasítani, míg a ház teli volt vendégekkel — az lehetetlen — az meggyalázó sértés lenne.

Csillapítólag szorongatta Felicia remegő kezét, ki akart sietni, magyarázni, de mielőtt hozzá jutott, föltárult az ajtó és Leo hatalmas alakja biztos, ruganyos léptekkel jött feléje.

Barna arca ugyan kissé halványabb volt, szeme hirtelen keresve bejárta a termet, de senki sem sejtette, milyen küzdelmekbe került neki ez az ut és milyen játékot játszanak itt.

— Szerencsefi vagyok és maradok is! — mondta, — Stoltné, — ki még mindig némán eléje ment, — nagy vörös kezét ajkaihoz emelve. Már el voltam készülve arra, hogy a hölgyektől külön-

külön bocsánatot fogok kérni, hogy olyan soká késtem tiszteletemet tenni és ime, most egyetlen ünnepélyes bocsánatkéréssel elintézhetem az ügyet.

Ezt olyan gyorsan és folyékonyan mondta el, mint egy betanult leczkét.

Stoltné, ki egészen eltakarta széles termetével Feliciát, elfogultan mormolt: „Isten hozta!” — és úgy rázta Leo kezeit, mintha el sem akarná eresztetni.

De az mitsem használt. Nevetve elment mellette és odanyujtotta kezét nem is igen megnézve, hiszen valamennyien jó barátok, hűséges szomszédok stb. voltak, a legközelebb ülő hölgynek.

Hosszu, szorult hallgatás lőn. Leo keze a levegőben lógott. Aztán akadozva rebegette az ő nevét.

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Egy nagyon csendes és nagyon szomorú birodalomba vezettek most kedves olvasóm, ahol ha hideg szellő ér, szabad dideregni is!

Itt egy fejedelem, ott egy tudós, emitt egy paraszt, amott egy tudatlan ficzkó és mégis látod, milyen nagyon, nagyon egyformák mind. Hát megkülönböztető jelük, hát fényes ruhájuk, hát csillogó tehetségeik hová tűntek?

Édes olvasóm, aki ennek az országnak határkövét átlépi, annak mindent, amit maga szerzett, még tulnan le kell vetni és úgy jönnie ide, ahogy az anyatermészet megalkotta. Az isten nem királyokat teremtett, hanem megalkotta Ádámot, az Ég úgy követeli vissza, ahogy őt az életnek adta, a sir nem királyokat zár méhébe — hanem csak embereket!

Két koponyára te-zem kezemet, meg tudod-e róluk mondani, hogy melyik volt a másik ura? Ugye, hogy nem!

Az ideális egyenlőség birodalmában, a halál birodalmában vagyunk.

Én Istenem, mennyire remegünk mi szegény emberek attól a haláltól, melyet ijesztőnek, csúfnak fest a képzelet, pedig legnagyobb jótévőnk.

Lefessesem őt?

Mikor megszületünk, odaáll bölcsőnk mellé, megcsókolja homlokunkat s eljegyez magának örökre. Híven végigkísér az életben. Nem ismeritek? Fáradt testetek minden este az ő karjaiba vágy s ő meg is adja a nyugalmat, mely után anyyira sóvárgunk, puha karjaival átölel, kebelére hajtjuk fejünket, lecsókolja szempilláinkat, hogy másnap reggel visszaadjon az életnek. Ó az, a halál, csak hogy más alakban, más ruhában! Itt is az egyenlőség szelleme! A koldus királyi fényről s a király vajmi gyakran koldus rongyokról álmodik!

Ha beteg vagyok, ott áll ágyam mellett a halál s ha lázban nagyon gyötíri testemet, vigasztal, úgy, ahogy senki sem tud, közelében nem érkezik fájdalom, egy búvós, egy szép világot látok, ahol nincsen nyomor és míg a körülöttem levők aggódnak értem, én boldogan kalandozok e földön, nem látott mezőkön, hallok földöntúli éneket, engem megrészegít a boldogság, én önkívületben vagyok, én nem érzek semmit azokból az irtózatosságból, mik életemet támadják meg, azoktól engem megment a halál közelsége.

Aztán ha fájdalmam már az emberi erőt meghaladják, akkor átölel a halál s megszabadít a kínoktól!

Oh nem, nem olyan borzalmas a halál, ahogy azt feltűntetik!

Akinek arczáról a szenvedés már régen lelopta a pirt, akit az a mellén rágódó szörny elgyötört, annak a halál, ha a betegséget legyőzi, mintegy kárpótlásul az elmúltakért visszaadja arca rózsáit.

Ne mondjátok, hogy a halálban nincs poézis, a legszebb virágok a sírdombokon teremnek.

Látjátok azt a szegény leánykát, ki elrontott életét siratja, kinek a jövő már semmit, de semmit sem nyujthat, csak nyomort,

kint, küzködést, egy parányi öröm, egy szikrányi remény nélkül? Látjátok, hogy roskad össze a teher alatt, amit az élet vállaira rakott, látjátok, hogy vérzik a sors csapásaitól? Oh milyen jót tesz szegénykével az a könyörületes halál, megmenti minden további vergődéstől.

Látjátok azt a hajlott dereku öreg embert, kinek feje fölött már sok vihar vonult el, kit az élettel való küzdelem tört meg, akinek nincs már más vágya, mint annak az édes, szabadító halálnak a birodalmába lépni, ki megadja neki azt, amit ezen a földön hiába keresett, a nyugalmat!

Elnémult kis gyermekünk a bölcsőben, kialudt az az alig meggyult láng, melyet olyan boldogan nevezünk magunkénak? Fel tudjátok-e fogni, hogy micsoda jótétemény volt szegénykére a halál? Akkor távozott ebből a világból, amikor még annak rutságát, önzését, szenvedését nem ismerte meg! Hányan, de hányan megirigylik sorsát?!

Ne fesse nekem senki, senki ijesztő rémnek a halált, nincs az emberi nemnek nála nagyobb jótévője. Hisz az életnek is a halál ad értéket. Ha a végtelenbe nyulna, ha soha vége nem lenne, nem volna nagyobb csapása az égnek, melylyel teremtményeit sújtja, mint az élet.

Ha meggyászolom halottaimat, magam fölött sírok, nem nekik fáj, nekem fáj az a halál, mely őket érte, ők nyugszanak csendben, az ő álmaikat nem háborgatja semmi!

Én.

KÉPEINKHEZ.

Ecce homo. Mikor Krisztus a Golgothára menet a kereszt sulya alatt összerogyott s senkisémet volt, ki a halálra fáradt Üdvözítőt megnyihitette volna, a hagyomány szerint szent Veronika nyujtotta oda neki kendőjét, hogy vértől, verejtéktől ázott arczát ebbe a kendőbe törölje meg. Az Üdvözítő a szána-kozó asszony könyörületességét megjutalmazta, abban a kendőben megmaradt Krisztus arcának a mása, úgy, ahogy akkor kinézett, mikor a kereszt alatt összerogyott. Ezt a hálás tárgyat már nagyon sok festő feldolgozta, de oly szépen tán egynek sem sikerült a néma fájdalmat, az ártatlan szenvedést visszatükröztetni, miní annak a művésznek, kinek alkotását olvasóinknak bemutatjuk.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Cs. D. dr. A következőket tudtuk meg: mint jogvédett egyént (dr juris) az igazgatóság nevezi ki segédfogalmazónak 6-700 frt fizetéssel és 300 frt lakdíjjal. Az előléptetést akár az elnök igazgatóságig viheti. Nyugdíja van. Külön vizsgálat nem szükséges. — **D. O.** Nem volt ott. Nem reflektáltunk rá végtelen sajnálatunkra. — **R. V.** Ne fessezessék a bibliát, Ádámnak és Évának nem csak fiai, hanem leányai is voltak, akikről a szentírás nem emlékszik meg. A nőkről általában csak igen kevés helyen van szó. — **B. Vilma** ur-hölgynek. Ha a mi véleményünket éppen akarja, hát ime: Rom-boló szenvedélylyel csak egyszer, egészséges vonalozással többször is lehet szeretni. A legtöbb ember a szerelmet (leginkább az első szerelmet) a testi szépségre alapítja, minthogy ez esetben a lélekrokonosság figyelembe sem jön, ha véletlenül rokonlelkek találkoznak, az első szerelem örök szerelemmé lesz, ha a lelki-leteknek nincsenek rokon vonásaik, csakhamar bekövetkezik a csalódás, a kiábrándulás, s másodszor már nem alapítja egyik fél sem szerelmét a testi, hanem a lelki szépségre. Ebben a tekintetben tehát igaza van, hogy úgy, mint először sohasem szeret az ember többé, a második szerelem, hogy úgy mondjuk más stílyú, de mélyebben is gyökeredzik, s így állandóbb is. — **N. A.** Még nem érkezett vissza, majd híradással leszünk. — **X. J.** No, no, matematikai feladatokat nem fejthetünk itt meg, privát levélben szívesen megtennők, ha nem kellene félünk, hogy a tanár ur rájön, hogy ön velünk csináltatta meg az iskolai dolgozatát. — **K. F. A.** Forduljon Dr. Fejér Gyula urhoz (Budapest, Teréz-körut 34. szám.) — *Több kéziratról a jövő számban.*

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos: FARAŐ SIMON.

Neumayer Ede könyvnyomdájából, Budapest, VI., Prófeta-utca 7. szám.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

A vonatok **érkezése** Budapest-nyugati pályaudvarra.
Érvényes 1899. október hó 1-től.

A vonatok **indulása** Budapest-nyugati pályaudvarról.
Érvényes 1899. október hó 1-től.

Délelőtt					Délután				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neve	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat-neve	honnan
1)701	12	50	k. e. v.	Konstantinápoly	171	12	55	sz. v.	Palota-Ujpest
2)705	5	30	ost.e.v.	Konstantinápoly	703	1	25	gy. v.	Bukarest
163	5	40	sz. v.	Palota-Ujpest	173	1	40	sz. v.	Palota-Ujpest
151	6	20	»	Vác	103	1	50	gy. v.	Páris, Bécs
165	6	30	»	Palota-Ujpest	175	3	00	sz. v.	Palota-Ujpest
117	6	40	»	Bécs	135	4	00	»	Nagy-Maros
6101	6	50	»	Szolnok, Czepléd	6103	4	20	»	Szolnok, Czepléd
709	7	15	»	Verciorova	4103	4	40	»	Esztergom
4165	7	25	tv.szsz.	Dorog	177	5	40	»	Palota-Ujpest
217	7	35	»	Berlin, Zsolna	115	6	05	»	Bécs, Zsolna
167	7	45	sz. v.	Palota-Ujpest	179	6	50	»	Palota-Ujpest,
6011	7	50	v. v.	Lajosmizse	711	7	00	»	Temesvár
127	8	20	sz. v.	Párkány-Nána	707	7	40	gy. v.	Orsova, Temesvár
4101	8	35	»	Esztergom	181	8	25	sz. v.	Palota-Ujpest
713	8	45	»	SzolnokKecskemét	125	8	35	»	Nagy-Maros
1403	9	45	gy. v.	Berlin, Zsolna	6013	8	45	v. v.	Lajosmizse
169	10	10	sz. v.	Palota-Ujpest	105	9	00	gy. v.	Bécs
715	10	55	»	Szeged	1401	9	25	»	Berlin, Zsolna
143	11	05	»	Érsekujvár	4111	9	35	v. v.	Esztergom
1) Érkezik minden csütörtökön.					4)101 11 50 k. e. v. London, Páris, Bécs				
2) » » hétfőn.									
3) Érkezik minden szerdán.									
4) Érkezik minden szombaton.									

Délelőtt					Délután				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neve	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat-neve	hová
1)702	12	00	k. e. v.	Konstantinápoly	6104	12	05	sz. v.	Czepléd, Szolnok
2)102	1	00	»	Bécs, Páris, London	172	12	15	»	Palota-Ujpest
166	5	50	sz. v.	Palota-Ujpest	136	12	25	»	Nagy-Maros
2)110	6	10	ost.e.v.	Bécs, Ostende	4106	12	50	»	Dorog
4102	6	30	sz. v.	Esztergom	174	1	05	»	Palota-Ujpest
6102	6	40	»	Czepléd, Szolnok	104	1	45	gy. v.	Bécs, Páris
168	6	55	»	Palota-Ujpest	176	2	20	sz. v.	Palota-Ujpest
6012	7	05	v. v.	Lajos-Mizse	704	2	30	gy. v.	Bukarest
1402	7	30	gy. v.	Zsolna, Berlin	144	2	35	sz. v.	Érsekujvár
106	8	00	»	Bécs	4104	2	40	»	Esztergom
708	8	15	»	Temesvár, Orsova	720	2	45	»	Czepléd
712	8	30	sz. v.	Temesvár,	6014	3	05	v. v.	Lajos-Mizse
170	9	15	»	Palota-Ujpest	716	4	25	sz. v.	Szeged, Szolnok
116	9	25	»	Bécs, Zsolna	178	4	30	»	Palota-Ujpest
					138	4	40	»	Nagy-Maros
					180	6	00	»	Palota-Ujpest
					1404	6	20	gy. v.	Zsolna, Berlin
					140	6	30	sz. v.	Párkány-Nána
					710	7	00	v. v.	Verciorova
1) Közlekedik minden vasárnap.					4112	7	10	v. v.	Esztergom
2) » » csütörtökön.					182	7	40	sz. v.	Palota-Ujpest
3) » » hétfőn.					218	9	05	tv.szsz.	Zsolna-Berlin
4) » » minden szerdán.					118	9	35	sz. v.	Bécs
					4) 706	10	15	ost.e.v.	Konstantinápoly
					714	10	35	sz. v.	Szeged, Temesvár
					152	10	45	»	Vác

A vonatok **érkezése** Buda-Császárfürdő kitérőbe.

4013	7	34	v. v.	Dorog	4003	4	46	sz. v.	Esztergom
4001	9	02	sz. v.	Esztergom	4011	9	35	v. v.	Esztergom

A vonatok **indulása** Buda-Császárfürdő kitérőről.

4002	6	16	sz. v.	Esztergom	4006	12	30	sz. v.	Dorog
					4004	2	29	»	Esztergom
					4012	7	05	v. v.	Esztergom

A vonatok **érkezése** Budapest-keleti pályaudvarra.

1) 101	12	10	k. e. v.	London, Páris, Bécs	1)1027	12	20	v. v.	Budafok
2) 901	12	30	»	Konstantinápoly	311	12	25	sz. v.	Hatvan
645	5	00	t.szsz.	Arad	301	12	50	gy. v.	Berlin, Ruttka
321	5	20	v. v.	Ruttka, Berlin	903	1	05	»	Konstantinápoly
1707	5	45	sz. v.	M.-Sziget	1901	1	25	»	Gyékényes, Pécs
607	6	10	»	Brassó, Arad	403	1	30	»	Lemberg, Kassa
47	6	15	t.szsz.	Bicske	3	1	45	»	London, Páris, Bécs
405	6	35	sz. v.	Lemberg, Miskolcz	503	1	50	»	Kolozsvár, Arad
7	6	40	»	Bécs, Sopron	1301	2	05	»	Graz, Fehring
907	7	05	»	Belgrád, Brod	21	4	50	sz. v.	Bicske, N.-Kanizsa
507	7	10	»	Brassó, Kolozsvár	313	5	55	»	Hatvan
309	7	30	»	Hatvan	505	6	20	»	Brassó, Kolozsvár
1303	7	35	»	Graz, Fehring,	27	6	50	v. v.	Győr
501	7	50	gy. v.	Bukarest, Brassó	5	7	15	gy. v.	Bécs, Graz
1021	7	55	v. v.	Paks, Adony-Szabolcs	605	7	20	sz. v.	Brassó, Arad
1505	8	15	sz. v.	Kassa, Popr.-Felka	905	7	35	»	Belgrád, Eszék
1005	8	20	»	Fiume, Zágráb, Eszék	305	7	45	»	Berlin, Ruttka, Szerencs
1003	8	40	gy. v.	Fiume	1007	8	00	»	Fiume, Zágráb, Pécs
2) 319	8	45	sz. v.	Hatvan	1705	8	10	»	Stanislaw M.-Sziget
509	9	15	»	Szolnok	1001	8	35	gy. v.	Róma, Fiume, Zágráb
11	9	25	»	Győr, Székesfehérvár	407	8	40	sz. v.	Munkács, M.-Sziget
23	10	15	»	Triest, Fiume	1507	9	05	»	Kassa, P.-Felka
307	10	20	»	Ruttka, Fülel	9	9	20	»	Bécs, Graz, N.-Kanizsa
909	10	30	»	Szabadka	303	9	25	gy. v.	Berlin, Ruttka
					603	9	40	»	N.-Szeben, Gyulafehérvár
					25	9	45	sz. v.	Triest, Fiume
					401	10	00	gy. v.	Munkács, Kassa
1) Közlekedik kedden és pénteken.									
2) » szerdán és szombaton.									
3) » bez. október 31-ig.									
4) » csak a hajózás szünete alatt.									

A vonatok **indulása** Budapest-keleti pályaudvarról.

1)902	12	20	k. e. v.	Konstantinápoly	22	12	25	sz. v.	Bicske N.-Kanizsa
2)102	12	40	»	Bécs, Páris, London	310	12	35	»	Hatvan
32	6	20	v. v.	N.-Kanizsa	1302	1	45	gy. v.	Fehring, Graz
604	6	50	gy. v.	Gyulafehérvár, N.-Szeben	504	1	55	»	Kolozsvár, Arad
10	6	50	sz. v.	Bécs, Graz, N.-Kanizsa	4	2	20	»	Bécs, Páris
402	7	10	gy. v.	Kassa, Munkács	16	2	30	sz. v.	Bicske
1002	7	15	»	Zágráb, Fiume, Róma	404	2	35	gy. v.	Kassa, Lavoczne, Lemberg
304	7	30	»	Ruttka, Berlin	904	2	40	»	Konstantinápoly
906	7	35	sz. v.	Belgrád, Brod	312	2	45	sz. v.	Hatvan
1508	7	50	»	Kassa, Popr.-Felka	510	2	55	»	Szolnok
1008	8	00	»	Zágráb, Fiume, Pécs	1004	3	00	gy. v.	Zágráb, Fiume, Eszék
606	8	10	»	Arad, Brassó	1022	3	20	v. v.	Adony-Szabolcs, Paks
506	8	30	»	Kolozsvár, Brassó	302	3	45	gy. v.	Ruttka, Berlin
6	8	50	gy. v.	Bécs, Graz	910	4	00	sz. v.	Szabadka
408	8	50	sz. v.	Munkács, M.-Sziget	12	4	30	»	Győr
1708	9	15	»	M.-Sziget, Stanislaw	308	5	20	»	Ruttka Berlin
306	9	35	»	Ruttka, Berlin	508	5	45	»	Kolozsvár, Brassó
2)1028	10	30	v. v.	Budafok	318	6	25	»	Hatvan
					1706	7	05	»	M.-Sziget, Stanislaw
					24	7	35	»	N.-Kanizsa, Triest
					1506	8	00	»	Kassa, Popr.-Felka
					1006	8	30	»	Zágráb, Fiume
					406	8	40	»	Ungvár, Lemberg
1) Közlekedik kedden és pénteken.					48	9	05	tszsz.	Bicske
2) » szerdán és szombaton.					502	9	15	gy. v.	Kolozsv. Bukarest
3) » csak a hajózás szünete alatt.					1904	9	30	sz. v.	Eszék, Brod
					1304	9	55	»	Fehring, Graz
					608	10	00	»	Arad, Brassó,
					908	10	20	»	Belgrád, Eszék, Brod
					8	10	45	sz. v.	Bécs
					322	11	00	v. v.	Ruttka, Miskolcz